

September 2024

Stop de oorlog en Operatie Market Garden

Met mijn koffertje loop ik door een menigte mensen langs de Rijnkade op weg naar het station voor het vertrek naar Rusland. De zon schijnt volop en het is een gezellige drukte in het centrum van Arnhem. Overal wordt Operatie Market Garden herdacht, het grote geallieerde offensief tegen nazi-Duitsland in september 1944. Zuid Nederland werd bevrijd maar de brug in Arnhem bleek 'een brug te ver' waardoor Noord en West Nederland nog een jaar onder Duitse bezetting moesten leven. Het is dit jaar precies tachtig jaar geleden. Voor mijn vertrek heb ik nog de poster aan het raam gehangen 'Stop de oorlog' maar dan de hedendaagse oorlog tussen Russen, Oekraïners en het Westen

Wat ben ik normaal gesproken blij met dit soort herdenkingen als Operatie Market Garden. Geschiedenis doorgeven aan het nageslacht en dat we er alles aan moeten doen om oorlogen te voorkomen. Oorlog. Daar had ik uitgerekend deze nacht zeer slecht van geslapen omdat het erop lijkt dat Washington ons daadwerkelijk de afgrond in wil storten. Eergisteren werd bekend dat de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk hoogstwaarschijnlijk aan Oekraïne goedkeuring gaan geven om Westerse lange afstands-raketten op Russisch grondgebied af te vuren. Op het nieuws van Al Jazeera zag ik vannacht, hoe zij gespannen over de situatie berichtten. Ook het nieuws uit China loog er niet om, hoe roekeloos het is dat de VS en het VK deze goedkeuring zouden kunnen geven. Met andere woorden, het Westen lijkt een nucleaire confrontatie met Rusland te riskeren. Tot nu toe zag ik telkens op de escalatieladder dat het gezond verstand overheerste maar daar ben ik deze twee dagen niet meer zeker van.

De vrolijke mensen om mij heen lijken geen idee te hebben hoe groot de dreiging van een nieuwe oorlog is. En al zouden enkelen dat hebben dan zeggen de meesten van hen dat de oorlogsmachine nu vanuit Rusland komt. Of, zoals de Airborne wandelaar in het Algemeen Dagblad verwoordt: "alles eraan doen om de idiote Russen met hun veroveringsdrang tegen te houden". Overal om mij heen lopen mensen met Amerikaanse, Engelse en Poolse vlaggetjes te zwaaien. Oekraïners lopen er ook tussen met de welbekende blauw gele vlag. Overal hangen Airborne-vlaggen en in de afgezette straten wordt de marathon gelopen door Airborne-hardlopers. Op de brug over de Rijn moedigen mensen de hardlopers aan. De zon schijnt prachtig over het water en het is daadwerkelijk een sfeer waarin een nieuwe oorlog ondenkbaar is....

In 2018 liepen we met vredesactivisten over dezelfde brug om aandacht te vragen voor de slechter wordende verhouding met Rusland. We wilden nuances aanbrenge om, in het kader van bevrijders uit de tweede Wereldoorlog, ook de 27 miljoen Sovjetmensen te eren, die aan het Oostfront Hitler-Duitsland hadden verslagen. Een feit dat in de Nederlandse geschiedenis zo goed als weggevaagd is. We dachten toen nog dat het besef hiervan zou kunnen bijdragen om de kou tussen Rusland en het Westen wat uit de lucht te halen. De NAVO trainingen in Oekraïne waren toen al volop aan de gang en het Westen weigerde om Oekraïne neutraal te laten, zoals

Rusland al vanaf 2008 had gevraagd. Onze groep voorvoelden toen al dat de situatie tussen Rusland en het Westen vreselijk uit de hand dreigde te lopen. Ik vroeg destijds aan de directeur van de concertzaal om na de vredestocht over de Rijn-brug, een vredesconcert te mogen houden. Amerikaanse en Engelse veteranen, die samen met Sovjetveteranen herdenken dat er nooit meer oorlog zou mogen ontstaan....De directeur zei toen tegen mij: "Waarom zouden wij zoiets doen voor Russen? En helemaal niet voor die Poetin, dat maffiabaasje!"

Ik sjouw door met mijn koffertje op weg naar het station. Ik baan me een weg door de mensen en de marathonlopers. De meeste van mijn landgenoten zou ik niet kunnen vertellen dat ik op weg ben naar Rusland.

Het ongeloof, of zelfs een walging, zal overduidelijk zijn.